

ОСТЕРІГАЄ СТАРШИН ПРО МОЖЛИВІСТЬ ВІЙНИ

ФОРТ НАЯГАРА (Нью Йорк). — Полковник генерального штабу Гайрам Купер мав промову до старшин 307 полку й у ній сказав, що існує можливість, що впродовж двох або трьох найближчих років Америка може вмішатись у війну. Він накликав старшин бути готовими до цієї можливості. „Ми може вже не побачимось“, говорив полковник. „Та, з другого боку, ми можемо побачитися за два-три роки. Бо ніхто не може знати, коли вибухне війна. Війни тепер вибухають нагло, без попередження“.

ПРО ШАРЛЯТАНІВ У ПОЛІТИЦІ.

БЛЕКСБУРГ (Вірджинія). — Бувший директор „адміністрації поступу“, а теперішній член „виділу губернаторів“, Честер Дейвис, у своїм докладі перед інститутом аграрних справ сказав, що найбільша небезпека для Америки лежить у фальшивій і підбурюючій пропаганді демагогів. „Коли безумний священник, непрактичний мрійник і політичний шарлітан спрягаються разом, щоби підбурювати неопіформованих та потребуєчих, то ця загроза стає поважніша, ніж дехто думає“, говорив Дейвис.

ВИКИНУЛИ РОБІТНИКА ЗА ПОЛІТИКУ.

ВАШИНГТОН. — Адміністратор „Поступу Праці“, Віктор Ридер, приказав викинути робітника помічних робіт W.P.A., Макса Джафе, з Нью Йорку, тому, що він займався політикою. Приятелі Макса хотіли зробити йому прислугу й внесли на руки Ридера прохання за кращу для нього роботу, тому, що Джафе є президентом клубу „Виграй з Рузвелтом“. Вони думали, що коли Ридер є найближчий співробітник і прихильник Рузвелта, то Ридер оцінить таку роботу. Та замість того, щоб її оцінити, він видав короткий приказ: „Викиньте цього робітника зпраці за його політичну діяльність“. Ридер тим хотів підкреслити, що в запомогових працях не повинно бути політики.

НАСЛІДКИ ПОСУХИ.

ВАШИНГТОН. — Секретар хліборобства Волес подав до загального відома, що цьогорічний збір зерна представляється дуже вбого. Коли впродовж найближчих десятих днів не впадуть обильні дощі, то збір готов бути найнижчий від 1881 року. Дощі, або посуха, в найближчих днях рідше, чи цьогорічний збір буде триста до чотириста мільонів більший, чи менший від збору в 1934 році, що внаслідок спеки теж був осягнув рекорд своєї низькоти. Цілий збір у 1934 р. виносив 1,600,000,000 бушлів, а нормальний збір повинен виносити 2,500,000,000 бушлів.

НОВИЙ ЗНАК ПОПРАВИ.

НЬО ЙОРК. — Оціночний виділ заряду міста Нью Йорку подав до відома посадовців Ля Гвардії, що в міському бюджеті на цей рік є аж \$20,000,000 резерви. Вслід за тим оціночна комісія піддала гадку, що фінанси міста знаходяться на такій висоті, що можна назад повернути міським урядовцям цілу платню, яку внаслідок депресії були обтяжи.

СКАНДАЛ У СТЕЙТІ НЬО ДЖЕРЗІ.

ТРЕНТОН (Нью Джерзі). — Почавши від оспавленого процесу Гавпмана, в якому губернатор Гофман відіграв активну роль, стараючися за всяку ціну врятувати життя Гавпмана, діються у стейті Нью Джерзі все якісь скандали. Цим разом скандал повстав у зв'язку з усуненням судді Уманського й іменуванням на його місце судді Габера. Судові власті відмовилися признати іменування Габера і коли він засів за судейський стіл, увійшов попередній суддя з помічниками й, викинувши його, сам заняв його місце.

БУДУЮТЬ НОВІ ВОЄННІ КОРАБЛІ.

ВАШИНГТОН. — У зв'язку з побудуванням двох воєнних кораблів у Великій Британії американський адмірал Стенділ заявив, що з початком наступного року Америка теж розпочне будову двох нових воєнних кораблів. Він навіть сказав, що плани до цієї будови поступили так далеко, що вже можна бути певним, що така будова наступить.

ВИГРАЛИ СТРАЙК.

СТЕРЛІНГ (Ілінойс). — Страйк сталевих робітників у фабриці колючих дротів, що тривав три тижні й під кінець прибрав був такі грізні форми, що треба було кинути 200 слізних бомб, щоб його успокоїти, закінчився побідно для робітників. У зв'язку з цим представник робітників заявив, що „тепер робітники покажуть, що сталеві фабрики можуть працювати з зиском не лише для власників, але теж для працівників, порозуміваючися взаємно щодо зисків фабрики“.

ЛІНДБЕРГ ПОЧУВАЄСЯ В НІМЕЧЧИНІ ДОБРЕ.

Полковник Чарльз Линдберг оглядає нацистичну Німеччину, а особливо цікавиться розвитком німецької авіації. Пробує теж літати. Відвідує нацистичних провідників і буває в членів буйшого німецького царського дому, як теж обідає з Гітлером. Принаймні про таке пишуть американські кореспонденти.

ВАНДАЛИЗМ СЕРЕД ДУХОБОРІВ.

Недалеко Нелсон, В. К., бомбами й вогнем хотів знищити три школи, один тартак і один муніципальний дім. Поліція підозріває, що тих вандалських учинків допустився хтось на тлі спору між двома духоборськими сектами.

З ЛЮБОВИ ДО МОГИЛИ.

В містечку Волоська Тирява господарня Юлія Ясінська знайшла собі дорадника, бо її муж виїхав до Франції на заробіток, щоби поліпшити свою долю. Та не довго її цей „знайдений“ розраджував, бо коли недавно пішли обое разом за село на прохід, там її любовник убив. Ясінська лишила троє малих дітей, а дорадник сидить у тюрмі в Сяноці та чекає присуду.

ЗАСУДИЛИ СЕКРЕТАРЯ СУДУ.

Перед окружним судом у Золочеві відбулася розправа проти Яна Глушинського, бувшого секретаря городського суду в Глинянах, пов. Перемишляни. Його обвинувачували в грошевих зловживаннях на суму 1,500 зл. Суд засудив його на кару 5 літ тюрми.

ПІМСТА СЛУЖНИЦІ.

В Радомі трапився такий випадок жахливої пімсти: Служниця Яніна Когут дістала виповнення від свого хлібодавця. Палаючи за те пімстою, вона забрала півторарічну дитину хлібодавця та скочила з нею до глибокої криниці. Служниця і дитина згинули.

16-ЛІТНІЙ САМОВБИВНИК.

На полі біля Гройцу коло Варшави застрівся 16-літній учень Станіслав Котлінський. Причиною самогубства було зле свідомство.

10,000 ДОЛЯРІВ ДЛЯ ЖИДІВ У ПОЛЬЩІ.

Жидівський союз у Злучених Державах прислав на руки варшавського рабіна Тора і банкира Терешевського 10,000 доларів для жидівських жертв у Мінську, Пшитуку, Опочні та в інших місцевостях.

ЗА ЗНАСИЛОВАННЯ.

Окружний суд у Рівному засудив 25-літнього Михайла Бондара з села Борки на Дубенщині на півтора року в'язниці за знасилування 11-літньої дівчинки Марії Дубової.

ЗАЗДРИСТЬ ПО СМЕРТІ.

Адам Шкоф з колонії Теодоріка на Сарненщині довідався, що місцевий солтис Юхим Михаревич бунцімто був коханком його небажиків жінки, й застрів його з револьвера.

СВАВОЛЯ БЕЗРОБІТНИХ У ВІННІПЕГУ.

Безробітні міста Вінніпегу, підоджені комуністичними агітаторами, допустили цілої низки свавільних учинків і наробили поліції чимало клопотів. У вівторок рано, 23-го червня, 38 безробітних усіли до трамваю на розі вулиць Портедж і Мейн і відказалися заплатити за їзду. Подібно зробили безробітні при уя. Мейн і Гітінс Евені. Вони всіли до трамваю, що їхав у напрямі Іст Килдонан. Завізана поліція приарештувала безробітних і вмістила їх у поліцейській в'язниці на Руперт евені.

В середу, дня 24-го червня, перед будинками поліції при Руперт евені зібралася товпа, зложена з кількох соток безробітних, протестуючи проти арештування 38 безробітних за неправне вживання трамваю. Безробітні під будинком поліції викрикували, вигукували, висвистували і співали революційні пісні. Поліція заховувалася пасивно. Врешті безробітні гурьмою почали ходити кругом блоку, при чім свистали і кричали на поліцію. Вкінці зібралася на одній вільній парцелі недалеко поліції і там дали висвистувати. Мабуть під впливом демонстрації безробітних поліція заарештувала 38 арештованих, яких демонструючи стріпули окликами радості і відійшли.

Приарештовані робітники цілу ніч з вівторка на середу заховувалися у в'язниці дуже неспокійно. Кричали, співали, бігли в стіни крилами й іншими предметами. Так пройшла ціла ніч.

На засіданні комітету допомоги представник уряду, Мекнамара, казав, що певна часті безробітних робить постійні клопоти у публичній кухні. Безробітні домагаються подвійної порції їжі. Одержавши другу порцію, викидають усе на підлогу і топчуть ногою. Через те кривдять продавців і спінують правильне діловодство публичних кухонь, бо здержують інших безробітних від обідів.

В суботу, 27 червня, безробітні влаштували по вулицях міста демонстрації в той спосіб, що ходили поперек найважливіших вулиць і в цей спосіб паралізували рух. Поліція спокійно прилядалася. Мається враження, що поволі заряд міста переходить у руки безробітних.

БІЛЬШЕ ВИПАДКІВ ВІД УТОПЛЕННЯ НІЖ ВІД АВТОМОБІЛІВ.

Вінніпегська Шкільна Рада проголосила на днях статистику випадків у Манітобі від утоплення. З неї виходить, що цього року в самій лише Манітобі втопилося 68 осіб. В тім самім часі на дорогах провінції і на вулицях Вінніпегу під колесами автомобілів згинули 59 осіб. З того виходить, що в Манітобі більше людей гине від води ніж від ударів автомобілів. Тому то рада міста Вінніпегу поручає батькам, щоб учили дітей пливати, щоби повчили їх про безпеку води. Рада поручає, щоб люди, причучалися ратувати після утоплення, а родичі повинні глядіти, щоб діти без опіки старших ніколи не купалися.

ПРОПАЛА СЕСТРА МІН. ПЕРАЦЬКОГО.

Жінка предсідника апеляційного суду в Кракові, Парилевича, що є сестрою пок. мін. Перацького, вийшла перед кількома днями з дому й не вернулася. Пропаду почав розшукувати муж, що очевидно незалежно від випадку, зложив у міжчасі просьбу за димісію.

„ОСВІЧЕНИЙ“ АДВОКАТ.

Познанський адвокат Куленко, промовляючи на радомському процесі, сказав між іншим: „Польський жид, то Шайлак, якого увіковічнює у великій і відомій нам драмі — німецький поет Шілер“. На сали повстав сміх, бо всім відомо, що автором драми „Венеційський купець“, що її героєм є жид Шайлак, був не німецький поет Шілер, але англійський драматург Шекспір.

СХОПИВ ГРАФЯНКУ.

Якийсь 26-літній Володимир Мінюков з Крем'янця, що у Варшаві студіює в Рільничій Академії, сховав 20-літню Марину Розвадовську, студентку Академії Мистецтва, і поїхав з нею в невідомім напрямі. Їх шукають тепер по цілій Польщі.

МУСОЛІНІ І ДУНІКОВСЬКИЙ.

Питують з Риму, що Мусоліні зацікавився Дуніковським, відомим польським алхіміком, який з піску намагався вивторити золото і за те засудив його паризький суд. Кажуть, що Мусоліні запропонував Дуніковському продукцію золота з етіопського піску. До 8 днів Дуніковський має показати, що вміє. Польські часописи пишуть, що від того залежатиме дальша доля Дуніковського: аби стане славним на весь світ, або лишиться шарлятаном.

КАРА СМЕРТІ У ВІЛЬНІ.

Віленський суд засудив на кару смерті комуніста Прешіньського, який підчас процесу проти 17 комуністів, що відбувався у Вільні в січні ц. р., намагався застрілити в сали розправ одного свідка, стріляючи до нього з револьвера. Прешіньський ранив тоді свідка та постерункового.

СКАЖЕНІ ПСИ У ВАРШАВІ.

Скажені пси у Варшаві покусали останніми днями 28 осіб. Якесь Антоніна Олендрувна, покусана скаженим псом, дістала атаку скаженими і в страшних муках померла в лікарні, де її відвезли. Досі зловияли в Варшаві три скажені собаки. Тепер доляють котів і курей, що їх покусали скажені пси.

ПІДСТРИЛИЛИ СВИДКА.

Свого часу до Рокитна на Ковельщині прибули два секвестратори стягати податки. Коли деякі мешканці не хотіли платити, справу віддано в суд. Цими днями свідок у цій справі, солтис села Рокитна, Макар Гаврилюк, їхав фірманкою на розправу. На нього напали невідомі особи й віддали кілька стрілів. Одна з куль влучила Гаврилюка в плече. Напасники втекли. Гаврилюк у шпиталі.

МОСКВА ДОПОМАГАЄ ЕСПАНСЬКИМ КОМУНІСТАМ

ЛОНДОН. — Часопис „Дейлі Мейл“ подає, що московські агенти вже віддавна працювали в Еспанії над спровокуванням громадянської війни, надіючися, що підчас заколоту вдасться завести в країю советський режим. А тепер стверджено, що Третій Інтернаціонал є в постійнім зв'язку з еспанськими комуністами та передає з Москви через радіо фахові інструкції, як боротися комуністам з повстанцями. Наказує не мати для повстанців ніякої пощади та пам'ятати, що це ведеться боротьба „на життя і смерть“.

ЩОЙНО ПРИЙДЕ ДО РІШАЛЬНИХ БОІВ І НОВОГО БЕЗЛАДІЯ.

МАДРИД (Еспанія). — Із комунікатів, які видають і розсилають обидві воюючі сторони, виходить, що по цілій країю організуються великі армії. І як ліві так і повстанці готуються до головної розправи, яка мабуть ще так скоро не наступить. Тепер іде завзята боротьба за контроль над головними містами країю. Ситуація змінюється як у калейдоскопі. Одного дня одна сторона в місті горою, а другого друга.

Повстанці дістають допомогу з Африки.

Великою підпорою повстанців є те, що вони одержують день за днем допомогу, як у людях так і в зброї, з еспанського Марока. Вони обстрілюють з літаків фльоту, що льоальна урядові й тим способом улежшують транспорти війська й амуниції з Африки. Вони теж вівзвали чужі держави, щоб не висилали своїх кораблів в околиці Гібральтару, бо там можуть їх легко взяти за воєнні кораблі комуністичного еспанського уряду і їх бомбардувати.

Заповідають гострі способи.

Ліві відгрозуються, що покарат гостро тих мешканців, що будуть ставитися неприхильно до уряду, а головню тих, у котрих знайдуть зброю. Вони числять головню на міське робітництво, а найбільше на майнерів. З боку селян є мало симпатій для червоної влади.

Надіються інтервенції.

Це вже є фактом, що червоні в Барселоні сконфіскували сотки автомобілів американських автомобільних компаній Дженерал Моторс і Форда. Вони теж перебрали під свій заряд фабрики тих компаній, як і їхні банкові конти. Загарабаний маєток представляє собою грубі десятки мільонів доларів. Більше ніж певне, що американський уряд буде протестувати проти цієї конфіскації і домагатися відшкодування для американських підприємств.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ДАЄ ПОЗИЧКУ СОВЕТАМ.

ЛОНДОН. — Старання Советів дістати в Англії позичку 20,000,000 фунтів стерлінгів увінчалися по довгих заходах половинним успіхом. Совети дістануть 10,000,000 фунтів стерлінгів, за які мусять накупити в Англії товарів за час одного року. Кажуть, що заважило тут неясне становище Німеччини. Англія боїться війни, спровокованої Німеччиною, і тому ставиться прихильніше до Советів.

ЗАПИТАЛИ ПРО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.

ЛОНДОН. — В англійському парламенті запитав один з послів міністра заграничних справ, Ідена, щоб робить англійський уряд, щоб Рада Ліги Націй подбала краще про долю національних меншин, що так тепер гноблені в різних державах Європи. Та Іден збув запит вясненням, що про долю тих меншин дбають міждержавні договори, а не Рада Ліги Націй, яка сама на власну руку не вдіє тут нічого.

БОЯТЬСЯ РУХАТИ НІМЕЧЧИНУ.

ЛОНДОН. — У парламенті стверджено, що Німеччина фортифікує Гельголанд, порушуючи тим версайський договір. Та Іден заявив, що він не хоче видвигати тепер цієї справи, щоб не дразнити Гітлера. Він хоче втягнути Німеччину до нового Льокарна, а там уже легше поладяться усі ці спірні питання.

ГІТЛЕР ЗАНЯТИЙ ОЛІМПІАДОЮ.

БЕРЛІН. — Нема тепер можливості підходити до Гітлера з ріжними міжнародними справами: політичної натури, бо вся його енергія звернена до того, щоб захопити чужинців Олімпійськими іграми і гостинністю та культурністю Німеччини. Тим хоче він дати відповідь ворожій пропаганді, що знеславлює Німеччину за границею.

БЛАХМАН ІЗ ШАМПАНОМ.

МОСКВА (Росія). — Советські лідери кажуть, що й робітник повинен пити дороге шампанське вино. І тому рішено збільшити на велику скалю продукцію советських вин, щоб „пролетаріатовіприємніше жилося“. Вже видано в цій справі — декрети.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1903
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.
Rate 4 as a Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон: "Свобода": ВЕрген 4-0237. — Тех. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016.
4-0807.
За кождо зміну адреси платиться 10 центів.
Копія належить посылати, гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТОМА МУНІ

Десятки статей появилися на тім місці в нашій часописі, зв'язані з тим іменем. І за кожним разом піднімався і з нашого боку голос протесту, звернений проти держання в тюрмі невинно засудженої людини. Кажемо невинно, бо ледви чи є це така навісна людина, яка повірила, що засуджений у Каліфорнії перед 20 роками Тома Муні був дійсним винником бомбового замаху, що його виконав 22-літній 1916 р. в Сан Франсіско підчас т. зв. "Дня Потопів". Відомо, що вже добуто такі нові свідчення, що нема ніякого сумніву, що Мунія засуджено на підставі фальшивих зізнань підмовлених свідків.

Не знаємо, куди схиляється сьогодні Муні у своїх політичних поглядах. Можемо тільки догадуватися, що ці погляди можливо навіть дуже ліві, а може й комуністичні. Та це не є тут для нас міродатним. Важне те, що людина сидить у тюрмі невинно. І то сидить у краї культурним і демократичним, у якому не карають людини за погляди, а тільки за вчинки. Несправедливі засуди бувають усюди. А найбільше їх було в часі воєнної гістерії. Були вони і в найкультурніших краях. Але знаємо, що по війні в тих краях, що були втягнені у війну, було повно випадків, що відновлювано карні розправи й увільнювано невинно засуджених на підставі нового доказового матеріалу. Таке право мусить прислугувати теж і Мунієві. Хоч можнаб полагодити цю, таку скандальну справу дорогою улашквлення, як це практикувалося в подібних випадках в європейських державах.

Кожного року, коли газети розписуються про Мунія в річницю його ув'язнення, шукають вони теж і відповіді на питання, що властиво є причиною, що з цією справою так довго зволікають. Одні пишуть, що американський уряд боїться випустити на волю людину крайню лівих поглядів. Другі кажуть, що стидно признатися публічно, що американський суд засудив невинну людину та держав її так довго в тюрмі, хоч мільйони проти цього протестували. А тепер пише журналіст Гейвуд Брун іще таке, що Мунія боються випустити на волю тому, бо він став би месією робітничого руху і згуртував би біля себе все робітництво.

Річ ясна, що можна кожному фантазувати на цю тему за вподобою. Вільно це робити і нам, яким здається, що коли Муні є небезпечний, то він є небезпечніший у тюрмі, ніж був би ним на волі. Правда, що колиб так Муні з'явився на волі, то комуністи взялиб негайно "капіталізувати" його тюрму і кривду. Та це булоб тільки хвилеве явище. Робітничий рух буде розвиватись і знайде свій шлях і без Мунія. Його особа не заважала тут досі й далі не заважить. А для нас Муні не є важний як есентуальний робітничий месія, але як людина, яку скривджено при допомозі закону.

Еліс-Пелін.

АДВОКАТ

Окружний суд розглядав справу Митро Маріна, господаря з Горосека, за злобне ушкодження чужої власності. Його обвинувачували, що вбив коня свого сусіда.

На салі нестерпна духота. Бухала криз вікна від протилежних білих мурів. Тому на салі крім заінтересованих було всього ще двох-трьох людей — селян, яких покликали як свідків. Сиділи непорухо та слухали, роззявши рота.

Промовляв адвокат, невеличкий чоловічок, з животином, у витертому одязі. Очі впливали у предсідника, та час від часу вимахував п'ястками. Та ніякі закликання на небо й пекло не всіли були сколихнути рівнодушності судді.

Предсідник попав у глибоку задуму: чи нині на обід будуть клюски? А може городовина? Сьогодні вівторок — то лопина бути городовина. Перший вантаж малював коники — другий, відповідно до свого музикального нахилу, лютню, якої вигнали кінці олівцем старанно все більше згубував. Судовий возний шкروبався в ший.

Обвинувачений Митро Маріна, сухорлявий, обдірний,

не розумів ні словечка з того, що тут діялося. Він бачив велику чорну муху, що раз-у-раз із брінням відарала в шибку вікна. Раз, як оборонець перервав промову, що би проковтнути слину, звернувся Митро до возного та сказав голосно:

— Вижені її, то зараз либа муха...

Вотанги на це всміхнулися до нього. Предсідник схопив за дзвінок.

Підсудний Митро Маріна звертаю вам увагу, що ваше положення зовсім не оправдує вас, щоб ви тут собі жартували. Повага суду вимагає спокою.

— Ба! Вона вже на дворі! — відповів Митро.

Вотанги знову всміхнулися. Оборонець глянуч грізно на свого клієнта та говорив далі:

— Так, високий суд! Обставини, що я їх перед хвилиною навіз, треба взяти під увагу при видаванні присуду. Іншими словами, тут треба розглянути психологічні моменти, наслідком яких підсудний рішився так виявити свою волю. Уявіть собі чорну-непоглядну ніч — без іскорки світла — таку ніч, яка буває на

В ЦІЛІ САМОЗБЕРЕЖЕННЯ

Гряде нова світова хуртовина. Настає новий "переломний момент" для Європи, а також для українського народу. Але чи ми готові до цього моменту? Чи ми хоч змагаємо до такого об'єднання сил, як це тепер діється серед поляків? Чи ми порушуємо старокраєвий "Новий Час" (ч. 151). І пише між іншим таке:

"Зо світової пожежі винесли ми тільки фізичне існування; та воно має вартість тільки в сполучі з духово-моральними цінностями, в першу чергу з свідомістю своєї національної незалежності й державницьким змаганням. Тяга до виявлення своєї збірної індивідуальності, це та потенційна безпека самозбереження Нації. Заломання нашого Визвольного Зриву, а слід за тим незручні потягнення нашої політики й дипломатії ослабили нас не тільки на зверх, але й у середині. Серед широких народних мас росте напрям очікування, мовляв, "війна все вирішить", очевидно без нас і понад нами. Це шкідливе очікування з заложеними руками веде в кінцеві до різних орієнтацій, як колись..."

"Тому нині — на місці роздріблення, гризні й апатії — мусить прийти консолідація свідомого загалу, що не думає би, що виконуючи якунебудь національну роботу, робить комусь ласку, але навпаки, вважає би, що національна свідомість до чогось зобов'язує, — до праці, де вона не була! У нашому національному житті треба ще багато працівників, а постійне рідничування цього життя дає змогу працювати людям різних спроможностей на відповідних їм ділянках."

"Нам не вільно дивитися байдуже на розкладову роботу всяких безвідповідальних людей, думаючи про них — "хай сіють вітер, а пожнуть бурю". Ті, що сіють сьогодні вітер, надіючись пожати бурю, мусять бути усунені з нашого збірного життя. Їх місця мусять зайняти ті чинники й люди, що вміють будувати фортеці й окопи нашої збірної відповідності на удари майбутнього."

"Коли соціальна нерівність і шалюча в народі нужда об'легчує деяким чинникам сіяти

вітер, то ми мусимо бути цього свідомі, що викликана нами буря зніметься не тільки над нами й над їхніми однодумцями, але над цілою Нацією. Те, що сьогодні сіють серед українських мас визнавши марксизму й споріднені з ними прихильники большевиків, чеж той вітер, що за нього ми платимо нині трупами й кров'ю наших селян і робітників, а колись можемо заплатити бурею заглади для нашої національно-державної окремішності."

"Большевицько-марксіська провокація обезвладила нас тоді, коли ми допокинули керми при нашому національно-державному кораблі, та сама

провокація погрожує розкладом наших сил, що в обличчю переломового моменту мусить бути змобілізована й зосереджена в одному напрямі. Марксіський матеріалізм намагається за всяку ціну притримати ті здорові зародки творчого ідеалізму, що етнографічну масу перероджують у Націю, безтолкову юрбу в організовану державу."

"Тому не тільки бережимося, але на кожному кроці поборюємо сівачів марксіського вітру, бо тільки в той спосіб зможемо не допустити до бурі, що знову на десятки літ відсунула вперед нас ті можливості й перспективи для нашого національно-державного життя, які несе з собою грядучий переломний момент світової завірюхи."

Ті, що тепер у Польщі при владі, намагаються на всі способи увіковічувати пам'ять Пілсудського, щоб тим набратися більшого авторитету — як наступники маршала, що втратили. А разом пригадують своїм противникам той безнадійний стан, у якому опинилася була Польща в 1926 р., коли при владі був уряд Вітоса і коли велася завзята міжпартійна боротьба та коли процвітало хабарництво, а про текція була рішальним чинником. Пригадують далі, як то Пілсудський при допомозі вірного йому війська відважився на замах і пішов на Варшаву, а з тим і проти Вітоса та президента держави Войцеховського, з яким колись конспірував і видавав революційні часописи та брошури. Повстання це вибухло, як відомо, 12. травня 1926 р. Принесло біля чотири тисячі втрат у людях та по трьох днях скінчилося побідою Пілсудського, який зараз обсадили усі міністерства і вищі уряди своїми людьми, а президентом наказав "вирішити свого товариша з підземелля, професора техніки у Львові, Мосціцького, котрий і доі урядую."

Але крім дійсних давніх членів ППС (польської партії соціалістичної) — таких, як Славек або Пристор, що й справді своєю участю в революційних актах (нападах на грошеві поштові потяги і т. ін.) на

ражували себе на шибеницю — прилабузнилися до тої, так званої "санациї" іше і всякі інші люди, котрі також "своїх" удавали, але котрих загнали в "санацийну" отару свої власні шкурні інтереси. І цих людей власне названо "четвертою бригадою".

Таких учасників "четвертої бригади" було всього багато: і нагорі і надоліні і всі вони удавали прихильників "ідеології маршала Пілсудського", хоч у дійсності поміж собою були переважно шехполюками і мали ідеологію Станіслава Грабського та Романа Дмоєвського, зокрема в справах, котрі відносилися до польсько-українського питання.

Славек зєдинив усіх тих послів, що заявилися за "санацию", в один "Безпартійний клуб вулгаризації з ржондем" і при його допомозі перепер нову конституцію і нову ординацію виборчу, щоби в цей спосіб і набувуче закріпити за своїми людьми панування в Польщі.

І справді — при нових виборах зістали послами і сенаторами ті, котрих уряд хотів мати.

Але тут вийшла ось така історія:

Нова конституція дала виключно самому президенту право іменувати уряд (міністерство).

дзвінок і сказав:

— Підсудний Митро Маріна! — Слухай! — відповів Митро по військовому та випростувався.

— Чи маєте ще що сказати?

— Хто? Я?

— А хтож би? Певно, що ти.

— Що?

— Чи маєш іще щось сказати нам?

— Хто? Я? Що я маю сказати?

— Та про того коня? Чи ти не розумієш? Як то було?

— Ага — про коня... Він мені все скавав через тин. У гарбузи. Скачеш, думаю я собі, не будеш ти довго скакати в мої гарбузи! Я набив рушницю і чатую.

— А потім? — спитав предсідник.

— А потім, пополудні, дійсно знову приходить конина та скаче в мої гарбузи...

— А потім?

— Що: потім? Я вже піднімаю рушницю — прицілюся — ціляю — бах! Вже його маю!

Діставши таке необмежене право в руки, Мосціцький, знеохочений здержанням 64-рох процентів управнених від зборів, покликав до уряду майже лише самих нових людей. Супроти цього Славек розв'язав свою дотеперішню організацію ББ, тимбільше, що лише частина бебєків зістала послами (бо і число послів до сойму зістало більше як на половину зменшене).

Кажуть німці, що "нова мітла добре мете", отже і новий уряд почав робити ріжні нові порядки. Не були вони дуже симпатичні через це, що вводить він нові обтяження податкові і знижки платень, алеж усі бачать, що без того вирівнати бюджет годі. Зате найважнішою зміною є це, що дали загальні трошки лекше відітхнути, ніж це було попередньо можливо. Це відчувають головню самі поляки. Але й українцям вдалося тепер влаштувати в краю декілька великих імпрез, котрі дуже гарно і пишню випали, як от таке масове просвітне свято, яке відбулося недавно в Галічці, при котрім сама кінна бандерія обіймала 359 кіннотників. А не такі ще давні часи, коли підчас прийняття єпископа Бучка в Збаражчині поліція розігнала бандерію, зложивши щось із 26 їздців, з чого потім дійшло до голосного карного процесу.

Допущено деяку критику, а з цього користають на дивне диво в першу чергу польські послы і сенатори, котрі власні за дозволом уряду зістали вибрані. Правда і це, що тепер вже інший уряд "уржене", супроти котрого ті послы вже не є властиво зобов'язані до в'язності. Але це справи не змінює.

Ми звернемо тут увагу передовсім на промову в сенаті бувшого соймового маршала Свѣтського. Він заатакував уряд за те, що не ходить конституційним шляхом, що жадає повноважень для видавання законів дорогою декретів президента та стіснує в цей спосіб права парламенту. І це говорив той самий добродій, котрий в однім з попередніх соймів, як маршал, перепирив утвердження виданих уже декретів президента і таксамо допоміг у хитрий спосіб дня 26 січня 1934 р. до перешварчування нової конституції. Але тепер, коли він не є вже ні маршолом соймом, ані міністром, береться він критикувати новий уряд.

І другий сенатор, а недав-

ний іще прем'єр, Козловський, взявся до критикування уряду і то як у сенатській комісії, так і в сенаті самім. Він виказував, що плани нового уряду не є нічим особливим, бо вже попередній уряд мав такі плани.

При тій нагоді дав він досить кріпкого "дзюга" самому президенту Польщі, підносячи, що в часі такої загальної кризи будується цілком злишню ливнюво залізницю на "Каспріві Верх" у Татрах. (Вона має коштувати щось 40 мільйонів злотих!). А треба знати, що дитинними роботами кермує віцеміністер Бобковський, котрий є зятем... президента. Козловський має цілу купу жалів до президента, то і не диво, що використав нагоду, щоб собі дати духа.

Бувши свій уряд "санаторів" позволяють собі поляки критикувати і поза парламентарними тілами. І так нпр. в Америці мусить бути знаним імя Тита Філіповича, що був кілька літ польським амбасадором у Вашингтоні. Це, подібно як Славек і Пристор, один з найстарших товаришів Пілсудського, з котрим в р. 1904, підчас російсько-японської війни, їздив до Японії, щоби позискати від тамошнього уряду дозвіл на організацію польського легіону з полонених поляків, на що однак японський уряд не згодився.

П. Філіпович виголосив недавно у Львові виклад п. з.: "Коли скінчиться господарська криза?" Він віднісся доже прихильно до планів нового уряду, в котрім міністром фінансів є Квятковський, головний правник морської пристані в Галічці. (Питання однак: для кого властиво він її вибудував? — Ю. Г.). П. Філіпович не висказав якихсь нових думок щодо цього предмету, а жадав передовсім, щоби переведено на велику міру інвегн, будування нових доріг і таке інше.

Однакож далеко інтереснішими були його виводи політичні, а іменно критика попереднього "уряду полковників". Ту критику прийняли з великим одушевленням, а по закінченню викладу ще й самі нападали з великим жалем і обуренням на ще недавніх землетрясців.

З уступленням уряду "санаторів" закінчилися урядові фрази, що в Польщі є ліпше, як деінде. Теперішній уряд (котрого висланцем був, як видно з усього, П. Філіпович) має найкращі задуми, але щоби вони осягнули відповідні висліди — мусить він мати за собою довіру суспільності.

З другої сторони мусить запланувати пошанування права, так донедавна топтаного, мусить бути знесена Береза Картузька та проголошена амнестія. Треба повернутися до самоврядування, а знести комісарчину, треба ухвалити нову виборчу ординацію та переревісти нові вибори. Але не можна допустити до цього, щоби з виборчою урною діялися такі чудеса, як досі.

Однак про українську справу Філіпович не сказав нічого. Мабуть боявся торкнутися найбільшій польську справу.

Юрій Горovenko.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Ді справі календарів у У. Н. Союзу. — Щиро дякуємо всім тим, що зголосилися з давніми календарями нашого Союзу. Тішимось, що знайшлися таке велике число, що їх перекладуть і по 30 років. Треба нам іще календарів від 1901 — 1905. І хто такі має хай зголоситься.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ВСІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗАМОВЛЯЙТЕ - - -

В ДРУКАРНІ "СВОБОДИ" 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
УКР. ПРАВ. ЦЕРК. ГРОМАДА В НЮАРКУ
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК-ПРАЗНИК
З НАГОДИ ЗАПЛАЧЕННЯ ЛЮТІВ ПІД БУДОВУ
НАРОДНОЇ ГАЛІ І ЦЕРКВИ
Забави пікніку з рійними несподіваними відбудуться
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1936 P.
В MONTGOMERY PARK,
123 MONTGOMERY AVE., at 20th St., IRVINGTON, N. J.
Початок в год. 1-шій пополудні. Вступ 35 цент.
Добріна оркестра.
Украв. Укр. Прав. Церкв.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЗАХОДАМИ СЕСТРИЦТВА НЕП. ЗАЧ. ПР. ДІВИ МАРІ
при Українській Православній Церкві св. Арх. Михайла
в Вунсакет, Р. Ай.
відбудеться

Величавий Пікнік
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1936 P.
В ПАРОХІАЛЬНОМУ ЛІСКУ, коло нашого цвинтаря.
Початок в годині 1-шій пополудні.
Сердечно запрошуємо всіх українців і українок на
забаву. Буде пригравати українська оркестра. Будуть
смачні перекуси і всякого рода напівки. Гостей запро-
шуємо з Бостону, Провіденс, Кромптона, Півтакет, Мен-
сінг, Мідвел і околиці. Прийдіть, сестри, з своїми роди-
нами на нашу гарну забаву. Всіх гостей ми радо пови-
таємо.
ЗА УРЯД СЕСТРИЦТВА НЕП. ЗАЧ. ПР. ДІВИ МАРІ:
Параня Подорожна, предс.: Наталя Кузів, кас.: Марія Іванович, секр.

ПОЗІР! ТАУНТОН, МАСС., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ВІДІЛ О.Д.В.У. ч. 40 В ТАУНТОН, МАСС.
УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИН
НА ФАРМІ ГРОМ. ШУРІ, 116 THRASHER ST., RAYNHAM, MASS.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1936 P.
в годині 12:00 вполудне.
Відділ 40 О.Д.В.У. запрошує всіх широк Українців з Таунтон і око-
лиці численно взяти участь та спільно забавитися на цім Фестині.
За добру забаву ручить — Комітет.
На випадок — дошу фестивалю відбудеться в наступну неділю,
себто 9-го серпня.

ПОЗІР! РАЧЕСТЕР, Н. Й. ПОЗІР!
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛУБ
ПІКНІК
В СЕНЕКА ПАРКУ (RIFLE RANGE)
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1936 P.
Просимо всіх громадян, котрі мають свої авта,
щоб приїхали до Товариського Дому, 102 Джейнер
вулиця і звідси всі разом поїдемо на призначене мі-
сце, де відбудеться гарна забава.
Комітет.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНА-
ХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ІК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ
КРАЄВІ.

МІКІЗРАКС, ПА.
Замість вінка на Рідну
Школу.
Гром. Іван Кіналь переслав
до Об'єднання на Рідну Школу
\$5 замість вінка на могилу свого
друга, щирого приятеля, при-
мирного громадянина і щирого
народного робітника — по-
кійного Андрія Гальчака.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.
31 срібного весілля на
„Просвіту“.

Дня 18. липня родина і
близькі приятелі зробили не-
сподіванку гром. Дмитрові й
Анні Коритко з Лінден, Н. Дж.,
з нагоди їхнього 25-літнього
подружжя життя. Запросили
знайомих і приятелів, щоби
величавіше випало це свято та
щоб спільно пожелати юві-
лянтам щастя і здоров'я.

При веселій забаві п. П.
Щуцький заявив, що було би
добре, як би з цієї нагоди бу-
ла користь і для рідного
краю. За згодою ювілянтів
Дмитро Федоричин і Василь
Космина (мол.) перевели
збірку, а зложили по \$1: Д.
Коритко, П. Щуцький, Т. Га-
риш, С. Краковецкий, П.
Сташко, І. Ошуст; по 50 ц.: Д.
Федчишин, В. Космина (м);
по 25 ц.: Т. Космина, В. Дри-
гинич, Г. Геба, С. Максимович,
А. Космина, Решта дрібними.
Разом зібрано \$8.60, які ви-
слано до Об'єднання з призна-
ченням на тов. „Просвіта“ у
Львові.

НАДІСЛАНІ ЖУРНАЛИ:

Вістник, місячник літератури,
мистецтва, науки й громад-
ського життя, що виходить у
Львові, за місяць липень-
серпень містить такий мате-
ріал: Поезія Л. Мосендза, Е.
Маланюка, Ю. Клена, С. Куш-
ніренка. Новелі Фредрика Го-
верда й Анни Стюарт. Статті:
В. Бірчак: Демагогія; О. Т. В.
Такий й чоловік; Л. Гранічка:
На полях Самчукової „Волни-
ні“; Герберт Кассон: Статті й
статейки про успішність тор-
говельних справ; В. Дорошен-
ко: Шкільні задачі Івана Фран-
ка; О. Р.: Комінтерн в Союзі
Народів; — Масонерія і фа-
шизм; Ж. Прощишин: Ромен
Мас; Мирослав Гоца: Гума як
організаційний ідеал; Євген
Маланюка: Поезія і вірші; Ро-
ман Юнак: Збори і зїзди; Дм.
Донцов: „Згода в родині“;
М. Л.: З пресового фільму;
Бібліографія; Від адміністра-
ції.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. УВАГА!
УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ ТОВАРИСТВА З НЮ ЙОРКУ
І АСТОРІЙСЬКА ГРОМАДА
владітують спільний

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1936 РОКУ
В BELVEDERE PARK, NORTH BEACH, L. I.
ПАРК ОТВОРЕНИЙ ВІД ГОДИНИ 10-ТОЇ РАНО.
ВСТУП 35 ЦЕНТІВ.

Отрим запрошуємо все громадянство міста Нью Йорку і околиці
на цей забавний і веселий пікнік. Парк є гарний, просторий і вигід-
ний для всіх, старших і молодих. Тому просимо пам'ятати на день 2-
го серпня. Віримо, що ви прибудете численно і не пожалуйте. За доб-
ру забаву ручить — КОМІТЕТ.

DIRECTION: From 57th St. 2nd Ave. Sta. take Willets Point Trains to Junction
Ave. All Subways to Grand Central, change to Flushing Train, get off at Junction Ave. All
cars from Brooklyn to North Beach stop in front of the Park.

КОЛЬОНІАЛЬНИЙ КРАМ ТВОРИТЬ ІСТОРІЮ

(У виданні „Гуманіта“ у Ші-
ріху вийшла книжка Вілії Ша-
бера „Кольоніальне мистецтво“
Вельтшліхте (Кольоніальний
крам творить історію), це в
дійсності історія боротьби за
найважливіші сирині від найда-
вніших часів до сьогодні. По-
нижче подаємо кілька витягів).

Коло половини першого
століття після Христа у рим-
ських театрах сидження ари-
стократів поливали шафрано-
вою водою.

На забавах цесаря Геліога-
бала подушечки на сиджен-
нях наповняли цвітним рож,
незабудків, гіяцинтів і нарци-
зів.

Фальшування шафрану у се-
редньовічних часах строго ка-
рали. В 1449 році спалили тор-
говця Робста Фрідекена, 1456.
Ганса Кельбеля та Лінгарда
Фрея, а його помічницю Ель-
зу Прагерін похоронили жив-
цем. В 1499 році Ганзенові
Бокові, торговцеві в Нирнбер-
гу, викололи очі за фальшу-
вання шафрану.

Фердинанд Кортес писав до
іспанського цесаря про при-
кмети какао: „Одна філіжанка
того дорожнього напоїтку
вистарчає, щоби чоловік по-
чувався свіжо після одноден-
ного походу“.

Еспанці два століття мали в
руках монополію какао, який

приносив їм величезні дохо-
ди; таксамо величезну суму
одержав Філіпп V., як 1728.
р. монополію продав міжнарод-
ному товариству.

Магелан вибрався в подо-
рож у пошукуванні перцю. Ко-
ли Алярих стояв перед воро-
тами Риму, заявив, що відкли-
че облогу, коли йому дадуть
контрибуцію м. і. 3,000 фун-
тів перцю.

1602 року завдяки перцеві
поставила прамати новітніх
акційних товариств: оснували
голяндсько-східно-індійське
товариство з капіталом 6,440,
200 гульденів. Головним зав-
данням товариства було при-
возити перець до Голандії.

У 18-му столітті ведено
війни в колоніях передовсім
за дла коріння. При цьому по-
одинокі держави заборонюва-
ли вивозити й дані рослини, а
не їх оwoчі. За вивіз карали
смертю. Так нпр. цинамон ро-
сте на Цейлоні, а як цей о-
стрів припав англійцям, го-
ляндці цинамонове дерево пе-
ренесли на Суматру, Яву та
Борнео.

Французький губернатор на
острові Маврикій в 1770. зор-
ганізував виправу, якої зав-
данням було привезти гвозди-
кове дерево, за вивіз якого
голяндці карали смертю. Фран-

цузи украли дорожнє на-
сіння, а голандці пустилися за
ними в погоню цілою фльо-
тою, однак не здогонили.
Так зломано гвоздиківий мо-
нополію, який мали голандці.

Найцікавіша історія чаю.
Триста сорок дві скрині чаю,
що його в бостонській при-
стані 16. грудня 1773. року
сімнадцять людей повкидали в
море на знак протесту проти
англійської митної політики,
спричинили визвольну війну
Злучених Держав проти Ан-
глії.

В 1764. році Англія привез-
ла 3,870,000 фунтів бавовни.
в 1800-му вже більше як 40
мільонів фунтів. У 1813. році
в самому англійському Йорку
покарали смертю 17 людей за
те, що понижили машини для
переробки бавовни. У 1934. ро-
ці при допомозі влади понижи-
ли 10 мільонів бавовняних ве-
ретен.

Вальоризація це не є вина-
хід 20-го століття. В 1760-му
році недалеко амстердамської
адміралії спалили 16 мільо-
нів фунтів цинамону. Два дни
горів вогонь, а весь Амстер-
дам окутували запашні хмари.

Фрідріх Великий зменшив
консумцію кави в Пруссії, бо
не хотів, щоби гроші за цей
люксус ішли до закордону. У
розпорядку сказано, що Його
Величність у молодих літах
живився зупою з пива, яка
багато здоровіша ніж кави“.

Дирський хемік Маркграф ді-
став приказ винайти сурогат
замість кави. Він старався зро-
бити каву із жолуди, кашта-
нів і т. д., однак безуспішно.
Багато більше щастя мали
французи, які вже в 17-му
столітті пражили сурогат ка-
ви з жита.

У 1838. році китайський ці-
сар після свого комісаря до
Кантону з коротким розпо-
рядком заборонити торгівлю
опієм. Знищили 20,000 скринь.
Однак англійські торговці
здобилися в Лондон, де в
цьому обмеженні торгівлі о-
пій добували шкодження
справі „відчинених дверей“.
Англія Китаєві виповіла війну.
Два роки пізніше переможе-
ному Китаєві в нанкінському
пакті підкинула Англія свої
умови. Самособою, про о-
пій не згадували, однак по-
правді опій тріюмфував.

Кулі (робітники) коло 70%
свого заробітку віддають на
опій, який нищить їхне здо-
ров'я.

Опій продають під різними
назвами, бо торгівля цим на-
ркотиком заборонена на основі
міжнародних розпорядків. Два
фунти героїни, яку продають
до Єгипту, коштують в Євро-
пі 25 єгипетських фунтів, в
Єгипті продають за 60 фун-
тів, гротіст продає його дета-
лістові за 85 фунтів, а консу-
ментові за 300 до 600 фунтів.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ ЖІНКИ,
УКРАЇНКИ,
у віці від 30 до 40 літ, як господарки
до зарплати додому. Може бути з однією
дитиною. Голоситься до: 176-9
JOHN KOSTIW,
Richeyville, Pa.
Box 655,

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урадові години: рано від 10 до
12. ввечір від 6 до 8, а в неділі
рано від 10 до 12.

НАЙКРАЩЕ ХОРІ,
НЕ ТРАТЬТЕ НАДІІ!
Даром пробка
МІЛЕРТОН

СЬОГОДНІШНЄ ОГЛОШЕННЯ У
ВАШІХ РУКАХ МОЖЕ БУТИ
ВАШИМ ПЕРШИМ ШТУПЕМ ДО
ЗДОРОВ'Я.

Хочемо, щоб найбільше людей пізна-
ли це відома лікарство, з якого
доказано таких чуд у лікуванні шлунка,
ревматизму і небагого.

Одна Велика Коробка \$1
вистачить майже на цілий місяць поміч
для найгіршого хворого.

Спеціальна оферта читачам
„Свободи“:

[] \$1.00 за одну коробку Мілertonу.
[] \$1.50 за дві коробки Мілertonу.
[] \$2.00 за три коробки Мілertonу.

Питайте за злізлам Мілerton у вашій
середній аптеці, а як там його не ма-
ють, то пишіть до нас.

J. S. MILLER, Inc., Dept. U.
P. O. Box 625, Newark, N. J.
Потребуємо агентів.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

У поїзді.

Подорожний свариться з
кондуктором за те, що поїзд
заповільно іде. Врешті виве-
дений з рівноваги кондуктор
каже:

— Слухайте, пане, як ви не-
вдоволені зі швидкості цього
поїзду, злізайте і йдіть пішки.

— Широ дякую за раду —
відповідає подорожний — од-
нак я так дуже не спішусь,
щоб йти пішки.

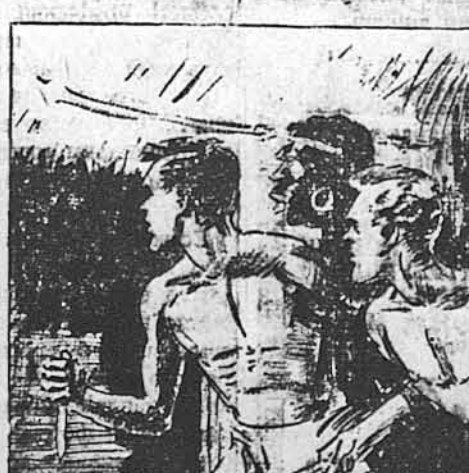
Сонце заходило і побіч ша-
тер людодів почали появля-
тися вогні. Чорношкірі були
у веселому, напів торжествен-
ному настрої. Час до часу во-
ни підсакували, або затидали
чортівську пісню, яка морозом
проходила по спини ув'язнених
хлопців. На вогнях грілася во-
да. Чорні поглядали у воду і
їм ввижалися смачні куски со-
лодконого людського мяса.

„Я придумав би щось, ко-
либ мав більше часу“, загово-
рив Док. Та в той момент
чорний післанець подав хлоп-
цям миску зі стравою, в яку
Інтамо замішав отруї. „Я го-
лодний“, заговорив Док.
„Це мабуть наша остання їжа“.
Він хотів уже запустити у їжу
пальці, коли на дворі розда-
лися якісь голоси. Хлопці на-
сторожили вуха.

„Що це?“ — заговорив пів
голосом Док. Всі інші в'язні
теж притихли й почали вслу-
хуватися у те, що діялось на
дворі серед чорношкірих. Во-
ни почули чітсь кроки поза
своєю колибою. Увага в'язнів
була напружена. Хто це може
бути? Чому хтось секретно
добирається до їх колиби?
Приятель це чи ворог?

В'язні забули зовсім про їжу.
Хлопці добули свої ножі і міц-
но їх стискали в долонях. Во-
ни чекали так хвилину і Док по-
волі піднявся на ноги. За ним
піднісся Дік і станув поруч
свого кузина. „Це демон“,
прошептав чорний в'язень Ю-
кудло. „Коли це демон, то
лиши його мені. А коли це
лев, то забери його собі“, від-
повів Док.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

(69)